

KRISLAI
Revoliucinis šūkis.
Vokiška "Iskra"
Karo Nuostoliai.
Rengiasi prie Karo.
Rašo D. M. SOLOMSKAS.

Pirmas Lietuvių
Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian
Workers' Daily)
Išleina Kasdien, Apart
Sėkmadienį

LAISVĖ

Darbininkai Visu Šalių,
Vienykites! Jūs Nieko
N e p r a l i m e s i t e, Tik
Retežius, o Išlaimėsite
Pasaulį!

Komunistų Internacionalo, Raudonųjų Unijų Profinterno ir Jaunųjų Komunistų Internacionalo Pildomieji Komitetai išleido bendrą atsisaukimą, analizuojant dabartinę pasaulinę darbininkų padėtį. Vyriausiai paimta atydon paskutiniai įvykiai Francijoje ir Austrijoje. Revoliucinis darbininkų štabas nurodo darbininkams vienatinį kelią—per revoliuciją išsiliuosavimui iš kapitalo alginės vergijos.

Kominternas primena darbininkams socialistų išdavystes pereinamo karo metu ir nurodo visą virtinę social-fašistų niekšysčių. Šaukia eilinius narius socialdemokratų partijų atsilaikyti nuo pardavimų vadų ir tų vadų skelbiamą buržuazinio mokslo; sudaryti bendro fronto organizacijas; mobilizuotis po komunistinių partijų kovos vėliavomis Pirmajai Gegužės vyriausiai su obalsiais kovai prieš fašizmą ir naują imperialistų provokuojamą karą. Revoliucinis darbininkų štabas šaukia: "Lai gyvuoją bendras darbininkų frontas! Šalin fašizmą ir jo pagelbininką Antrojią Internacionalą! Lai gyvuoją pasaulinė proletariato revoliucija!"

Caro režimo laikais bolševikai užsienyje leido savo laikraštį "Iskra" (Kibirkštį) ir ją slap-tai gabeno į Rusiją, kur ji bu-vo platinama. "Iskra" turėjo obalsį: "Is kibirkštis bus liep-sna".

Dabar Vokietijos Komunistų Partija slapta leidžia savo or-ganą "Rothe Fahne" (Raudono-ji Vėliava), kuris platinamas fabrikuose ir dirbtuvėse. Šis revoliucinis vokiečių draugų or-ganas mokina darbininkus kaip jį skleisti. Jis rašo: "Draugai, skaitykite! Taipgi atmintkite, kad šis laikraštis pagamintas, nepaisant fukstancijų fašistų persekiojimų ir žiauriausios re-akcijos. Skaitykite atidžiai! Perskaitytė duokite jį savo drau-gams!"

Anglijoje išleistas "Tarptau-nis Almanakas" paduoda sekamus nuostolius pereinamo imperia-listinio karo: užmuštų 9,998, 771; sunkiai sužalotų—6,295, 512; sužeistų—14,002,039; pa-imtų į nelaisvę ir prapuolusių—5,989,600. Iš pastarųjų la-bai daug likosi užkankintų be-laisvių ligeriuose ir taip žuvo. Karo lėšos viršija 55 milijardus svarų sterlingų.

Žinoma, čionai nėra suskait-liuoti tie milijonai civilių žmonių gyvasčių, kurios žuvo karo liep-sna apimtosiose teritorijose.

Imperialistinė Japonija siūlė-si Chang Kai-shekui į pagalbą del slopinimo revoliucijos Chi-nijoje ir karui prieš Sovietų Chiniją. Taip praneša "China Times", išeinantis Chang Kai-sheko sostinėje.

Tuom pat kartu Japonija vis daugiau ginkluoja savo padarą Manchukuo valdžią prieš Sovietų Sąjungą, "Kokucu" agentū-ra praneša, kad Charbine nu-tarta didinti karo laivų kiekis ant Sungari upės, kuri įteka į Amūro upę, ruošiantis kariauti Manchukuo ir Sovietų Sąjun-gą. Japonija budavoja Man-chukui karo laivus.

Imperialistinės Japonijos ape-titai dideli, bet ji jaučiasi, kad Sovietų Sąjunga tai ne Chang Kai-shekas. New Yorko "Times" korespondentas iš Maskvos praneša, kad šiemet jau veikusiai Japonija neišdrįs pulti Sovietų Sąjungą. Žinoma, balandžio mėnuo tai yra pavojingiausias. Bet tas korespondentas toliau

No. 80

Telephone STagg 2-3878

Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Balandžio (April) 4, 1934

Pavienio Numerio Kaina 3c

Metai XXIV, Dienraščio XVI

Bostoniečių Demonstracija prieš Karą ir Fašizmą

BOSTON, Mass. — Nors policija ir Hearsto laikraš-čiai aitrai tam priešinasi, tačiau darbininkai turės sa-vo masinę demonstraciją prieš karą ir fašizmą, penk-tadienį, balandžio 6 d., 5:30 val. vakare, Boston Com-mon darže, Tremont ir West Sts.

Dieną Naktį Gamina Bandažus Karo Tikslui

WASHINGTON. — John-son and Johnson kompani-ja, kuri gamina reikmenas žaizdų aptaisymui bei ban-dažus, reikalauja, kad NR-A vyriausybė leistų tos kompanijos dirbtuvėms dirbti po 24 valandas į pa-rą, vadinasi, visomis trimis pakaitomis. Sulig bendro medvilnės audimų pramo-nės kodekso nėra leidžiama mašinoms dirbt ilgiau kaip po 80 valandų savaitę. Bet Johnson and Johnson kom-panija gamina daugybę bandažų ne "del gerovės", o veikiausia karo tikslams; todėl tikisi, kad vyriausybė padarys jai išimtį.

Automobilių Darbininkų Solidariskumo Ardytojai

DETROIT, Mich. — Me-chanikų Lavinimo (uniji-nės) Draugijos sekretorius Matthew Smith atsiskė pereiną penktadienį priimtį bendrą susirinkimą delega-tus kovingos Automobilių Darbininkų Unijos, nors pirmiau įvykusiame masi-niame auto darb. mitinge eiliniai nariai nutarė, kad visos unijos dalyvautų mi-nėtame penktadienio susi-rinkime. M. Smith yra Roo-sevelto pakalikas ir darbi-ninkų kovos ardytojas.

SOVIETŲ LEKIAMASIS "KRĖSLAS"

MASKVA. — Sovietų or-laivininkų organizacija "Os-oviachim" suranda naują būdą, kaip apsaugot lakūno gyvybę, kuomet stratosfe-ros (virš-orio) balūnas pa-siekia taip augštai, kaip tik galima.

Prie naujojo balūno bus prikabinta atdara būduke, vadinamas "krėslas." Ta-me krėslė sėdės lakūnas, drūčiai apsirengęs, taip kad niekur nepereitų oras per jo užvalkalą. Ant galvos jam bus oru nepergeriama kepurė su langeliais akims.

rašo, kad "Japonija lengvai už-kariavo Mandžuriją, bet stoda-ma karan prieš Sovietų Sąjun-gą, ji jos gali netekti." Ir to-del, korespondento supratimu, Japonijos imperialistai bus pri-versti sulaukyti savo apetitus.

CWA Darbininkai Chicago Išsikovojo Daug Geresnes Salygas

CHICAGO. — Pašalpi-nių CWA darbininkų streikas ir demonstracijos prie Palos Parko darbu jau davė laimė-jimų. Illinois Relief Admini-stracija buvo nusprendusi sumažinti darbą iki 12 va-landų savaitei. Streikieriai išsikovojo 24 valandas darbo su 60 centų už valandą. Be-to, pašalpinė vyriausybė da-bar turės apmokėti už su-gaištas dienas del blogo oro ir veltui vežioti darbininkus į darbą ir atgal.

Kova ėjo vadovybėje Be-darbių Tarybos, kurios or-ganizatorius Alex. Gus sako, toliau bus kovojama už 30 valandų darbo savaitę.

Prie Palos Parko tūkstan-čių pašalpiinių darbininkų laimėjimų prisidėjo ir smar-ki demonstracija, kuri buvo padaryta miesto centre per-eitą šeštadienį.

PRIEŠGEGUŽINĖ PRO-VOKACIJA PARYŽIUJ

PARYŽIUS. — Valdinin-kai skleidžia gandus, būk-kairieji darbininkai slapta parsigabene iš Hollandijos 14,000 šautuvų, besirengda-mi Pirmosios Gegužės apa-vaikščiūjimui. Teisėjas An-dre Saussier paskyrė kelias žvalgybos grupes, kurios darys kratas nužiūrėtinų darbininkų butuose. Beda-rydami gi kratas, jie darys provokacijas, patys kur pa-kišdami kokį ginklą. Tai vis tuo tikslu, kad turėtų priekabę valdiškai suvaržyt Pirmosios Gegužės demon-stracijas, ypač šiemet at-kreiptinas prieš fašizmą ir imperialistinį karą.

Kvėpuos jis dirbtinai su-lavintu oru, kurį su savim vešis. Jo apvalkalas bus elektriniai apšildomas. Pro langelius kepurėje jis galės daryti tēmijimus. Moksl-i-niais instrumentais bus re-korduojama oro ypatybės, augstuma ir kt. Jis taip pat galės kalbėtis su "žė-me" per radio. Kada ba-liūnas iškilis taip augštai, kaip galima bent 17 ir pusę verstų, tuomet lakūnas pa-siims didžiulį parašiutą ir šoks žemyn. Parašiutas už-tikrins saugų nusileidimą ant žemės. Balūnas bus dausose paliktas.

Moksliški patyrimai, ku-riuos tas lakūnas žemyn nu-sineš, ir jo paties gyvybė, mat, Sovietuose yra skaito-ma brangesniais dalykais, negu balūno sutaupymas.

Haverhillio Šiaučiai Tvirtai Laikosi Streikų

HAVERHILL, Mass. — Tebestreikuoja 6,000 čė-rykų darbininkų. Kompa-nijos jiems bruka "bešališ-ka" teisma, kuris sprestų apie darbininkų algas ir ki-tas sąlygas. Streikieriai pasiūlymą atmėtą; sako, niekad per tokius teismus nėra darbininkams pageri-namą algos; kas laimima, tai tik per streiką.

Fašistuojanti Farmerių Darbo Partija

ST. PAUL, Minn. — Min-nesotos valstijos Farmerių Darbo Partijos suvažiavi-mas užgrybė Wagnerio su-manymą, inestą kongresui, kad nevalia būtų darbinin-kams streikuoti ir kad jų ginčus su samdytojais turi spresti valdiški "santaikos teismai." Tai aiškiai fašis-tinis sumanymas. Bet ko geresnio ir laukti iš tokių vadinamų Farmerių-Darbo Partijų, kur vadovauja so-cialistaujantieji kapitaliz-mo gelbėtojai?

Suvažiaviame sakė prakal-bą ir valstijos gubernato-rius Olson, tos partijos žmogus, kuris laužo strei-kus ir skaldo galvas reika-laujantiems pašalpos bedar-biams.

Visi daugelio metų įvy-kiai rodo, kad tokios parti-jos yra kapitalo įrankis. Vienintėlė šiais laikais tik-ra darbininkų ir vargingų fermerių partija tai Komu-nistų Partija.

BŪK DIDESNIŲ TAKSŲ REIKALAUJA IŠ KAPITALISTŲ

WASHINGTON. — Va-dinamas "progresistas" se-natorius La Follette ragina kongresą apdėti kapitalis-tus augštesniais mokesčiais į valdžios išdą. Jis, su-prantama, turi viltį, kad kongresas šį inestimą atmes; o La Follette vis viena galės pasigirti balsuotojams, kad aš ve stovėjau už žmonių reikalus, ne už kapitalistų; tad vėl išrinkite mane.

Streikas prieš Lėktuvų Kompanijas Buffaloy

BUFFALO, N. Y. — Te-bestreikuoja 2,000 Consol-idated & Curtiss lėktuvų kompanijų darbininkai, rei-kalaudami žmoniškesnės al-gos. Dirbtuvės gerai pikie-tuojamos.

New York—Tulas namuko savininkė H. Smith vos ne-prarado nuosavybę todėl, kad 50 centų nedamokėjo nuošim-čių už morgių. Bet kapita-listiniai laikraščiai sako, kad jam pagelbėjus Home Owners Relief įstaiga. Baisi pagalba—50 centų!

Kom. Partijos Suvažiavimo Manifestas

Suvažiavimas Nepaprastai Entuziastiškas, -Telegrafuoja Drg. A. Bimba; Tūkstančiai Darbininkų Sveikino Partijos Delegatus

(Telegrama iš Kom. Parti-jos Suvažiavimo)

Cleveland, Ohio, Bal. 3.— 45 šimtai darbininkų sveiki-no aštuntąjį Komunistų Partijos suvažiavimą. De-legatų yra suvažiavime apie 500. Milžiniškas entuziaz-mas. Drg. Browder, Kom. Partijos sekretorius, per-statė veikimo programą: iš-eitis iš krizio per Sovietų galios įkūrimą — konfis-kuot pramones iš kapitalis-tų, steigti socializmą. At-ėjo pasveikinimai nuo Vo-kietijos Komunistų Parti-jos. Pats Partijos suvaži-avimas atsidarė antradienio rytą. Siuntinėsiu praneši-mus oro paštu.

A. Bimba.

MANIFESTAS

CLEVELAND, Bal. 2.— Komunistų Partijos Centro Komiteto sekretorius drg. Earl Browder patiekė suva-žiavimui programinį Komite-to manifestą, atkreiptą į visus šalies darbo žmones.

Manifeste atžymėta, jog kapitalistinis su r e d y m a s stumia darbininkų ir far-me-rių mases į vis praigaštin-gesnę padėtį. Rooseveltto "Naujoji Dalyba" tik paža-dais monija darbininkus ir varginguosius ū k i n i n k u s, bet tikrumoje tarnauja fi-nansiniam kapitalui lygiai karštai, kaip ir Hooverio valdžia, tik dar gudriau. Per-pinigių infliaciją, įvairius padidintus mokesčius (tak-sus) ir darbų kodeksus da-bar gyvenimo laipsnis dar-bo žmonėms mušamas žė-myn labiau, negu bet kada. Kuomet didžioji mokesčių našta perkelta nuo kapitali-stų pečių ant varguomenės, tuo pačiu laiku iš valdžios išdo išdalinta fabrikantams, bankininkams ir kitiems to-kiems virš 10 bilionų doli-rių.

Gyvenimo reikmenų kai-nos keliamos; stambesni ka-pitalistai vis sparčiau jun-giami į trustus; šluojama laukan mažesnieji bei nepri-klausomi pramonininkai.

Kas Veda Kovą prieš Tuos Blogumus ir Pavojus?

Įvairiais Rooseveltto val-džios žingsniais šalis stu-miama linkui fašizmo; sykiu daroma didžiausi prisiruoši-mai karui, kaip išeičiai iš krizio ir prieš Sovietų Są-jungą.

Labai Turiningas Manifestas

Manifeste išdėstoma revo-liucinis kelias iš dabartinės būklės; nurodoma Vokietijos ir Austrijos darbininkų klaidos; atžymima, kad Jungtinės Valstijos yra pri-brendusios darbininkiškai tvarkai įvesti; apsklembia-ma, kas yra amerikinizmas; pasakoma, ką darbininkai šioj šalyj darytų darbo ma-sių naudai, paėmę galią į sa-vo rankas. Paskutinis ma-nifesto paragrafas išaiški-na, kaip kova už duoną dru-ską sykiu yra kova prieš pa-tį kapitalizmą ir už sovieti-nės tvarkos įkūrimą Jungti-nėse Valstijose.

Tas svarbus, populiariai parašytas manifestas yra iš-tisai verčiamas lietuvių kal-bon ir greit tipls "Laisvė-je". Atidžiai skaitykite.

Lovestoniečiai Mėgina Sudraskyti Čėverykų Darbininkų Uniją

BOSTON, Mass. — Rin-kimuose United Shoe and Leather Workers (šiaučių) Unijos drg. Fred G. Bied-enkapp, kandidatas į nacio-nalius unijos organizato-rius, gavo 4,301 balsą, o lovestoniečių (tokių kaip lietuviški prūsųkinkiai) Zim-mermannas — 2,600 balsų. Taigi išrinktas Biedenkapp. Bet lovestoniečiai spardosi; rėkia, būk jiems balsus "su-suko" ir reikalauja panai-kinti šiuos rinkimus. Love-stoniečius priima ant kam-po kapitalistiniai laikraš-čiai.

Jeigu tie renegatai nepa-vėgia unijos valdyt, jie eina prie jos skaldymo.

New Yorko "progresyvis majoras La Guardia džiaugia-si, kad šiemet kur kas smar-kiau takasai plaukia į miesto išdą. Bet jis daro ir didesnį spaudimą ant savininkėlių. Vienu mėnesiu pagreitino tak-sų mokėjimą ir už neužmo-kėjimą sulig tos dienos bau-džia 10 nuošimčių. Pirmiau tebuvo 7 nuošimčiai baudos.

GAL IŠGELBESIĄ AKMENĖJANTĮ VAIKĄ

WILKES-BARRE, Pa. — Naujasis mokslas gal dar išgelbės gyvybę virstančio i akmenį Bennio Hendrick'so 7 metų berniuko, vargingos našlės sūnaus. Po naujam ką tik padarytam ištyrimui gydytojai sako, kad pageri-džios žingsniais šalis stu-miama linkui fašizmo; sykiu daroma didžiausi prisiruoši-mai karui, kaip išeičiai iš krizio ir prieš Sovietų Są-jungą.

O tai yra liau-kos, kurios taip sakant, val-do kalkes ir fosforą, ką žmogus gauna iš maisto. Be-to gydytojai tikisi, jog per metus kitus mokslas dar pa-darys pažangos žinojime, kaip tokią ligą gydyti; o vaikas dabar nors laipsniš-turėtų pradėt tirpti tos kal-kės, kurios beveik į akmenį jau pavertė vaiko pečius ir padarė sustingusius rankų pagdytas.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisvė Inc.

every day, except Sunday.

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$7.50
Foreign countries, per year	\$7.50
Canada and Brazil, per year	\$5.50
United States, six months	\$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$4.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, six months	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Atleidinėjimas iš CWA Darbų Eina!

Valdžios nutarimas atleisdinėti darbininkus, dirbusius prie CWA darbų, vedamas visa nacionaline plotme. CWA administratorius Hopkins, sulg prezidento Roosevelto įsakymu, verčia miestų administracijas paliuosuoti prie viešųjų darbų darbininkus, kuriems algų mokėjime prisidėjo federalė valdžia.

Nereikia nei sakyti, kaip tragiškai tai atsilieps į milijonus darbininkų, kurie neturi nieko, kuriems šitie darbai buvo tarsi kokis gelbstukas, atsidūrus pražūties jūroje.

Visoj eilėj miestų, New Yorke, Chicagoj, ir kt., milžiniškos masės organizuotų darbininkų griežtai pasisakė prieš šį Mr. Rooseveltto žygį, kuris sau gražiai atostogauja.

Dar dirbą prie CWA darbų darbininkai, o taipgi bedarbiai! Kovokite prieš šį valdžios pasipojimą! Demonstratyviai reikalaukite palikymo ir praplėtimo valdiškų darbų! Reikalaukite pakėlimo algų!

Tolydžio reikalaukite J. V. Kongreso priimti Darbininkų Bedarbės ir Socialės Apdraudos biliaus (H. R. 7598)!

Drg. P. Krakaitis Pasitraukė

Ilgai dirbęs "Vilnies" redakcijoje, dr. P. Krakaitis šiomis dienomis iš ten pasitraukė, išvykdamas į farmą, Michigan valstijoje. Tai padarė delei dukrelės ir žmonos sveikatos silpnumo, kuriom gydytojai patarė pasitraukti iš didmiesčio ir apsigyventi kur nors ant farmos.

Manome, kad draugas Krakaitis, nors ir pasitraukė iš redakcijos tiesioginio darbo, rašinės mūsų spaudai, kaip tik-tai sąlygos leis.

Vienus Karia, Kiti Fašistam Rankas Laizo

Iš Karlsruhe, Vokietijos, pranešama, kad ten fašistų kalėjime rado pakartą dr. Ludwig Marum, social-demokratą, buvusį reichstago atstovą. Fašistai skelbia, kad jis pats pasikorė, kadangi pastaruoju laiku buvęs labai nusiminęs, kuomet sužinojęs, kad fašistai atsisakė jį trumpoj ateityj išleisti iš kalėjimo.

Matomai, dr. Marum buvo nusistatęs prieš fašistus, todėl jį fašistai pakorė. Tie budeliai daugeliu atvejų panašiai pasielgė su komunistais kalininiais, vėliau paskelbdami, būk jie patys nusizudę.

Idomu tai, kad kuomet ištikimus su naziais kovotojus fašistai kalina, karia, šaudo ir kupoja kirviais, tai social-demokratijos vadai, žvaigždės, buvę augstieji valdininkai šiandien skelbia pasauliui, kad jie visuomet buvo simpatijoj su Hitleriu ir gelbėjo fašistams įsilaikyti! Tokiais Grigaicio broliukais yra Severingas, Loebe ir eilė kitų socialfašistų!

Svečias Kim

Pereitą pirmadienį į New Yorko uostą pribuvo pirmas Sovietų Sąjungos laivas, pavadintas Jaunųjų Komunistų Internacionalu (sutrumpintai "Kim"). Komunistiškąjį Internacional Molodeži). Kitoj vietoj šitos dienraščio laidos skai-

tytojai ras platesnį aprašymą apie Kim. Lietuvių darbininkų vardu sveikinam svečią Kim ir jo įgulą!

"Vilnies" B-vės Šerininų Suvažiavimas

"Vilnies" Bendrovės šerininų metinis suvažiavimas, kaip praneša pati "Vilnis", įvyks gegužės mėn. 6 dieną. Reikia pastebėti, kad tiek "Laisvės", tiek "Vilnies" bendrovių šerininų suvažiavimai pastaruoju laiku darosi vis svarbesni ir skaitlingesni. Pernai, pav., vilniečių suvažiavime šerininai ir sveikintojai asmeniniai ir per laiškus sumetė \$1,400 chigagiciečių dienraščio sustiprinimui.

Rašydama apie šių metų būsiantį suvažiavimą "Vilnis" pastebi:

Šiemet taipgi turime labai didelių reikalų: tai gerinti laikraščio techniką ir aptarnavimą. "Vilnies" trokas visai išsinešiojęs; būtinai šiemet reikia pirkti troką. Apart to, turime įsigyti bent du "setus" raidžių.

Būtinai turime laikraštį technikiniai gerinti. O gerinti negalima neturint įvairių raidžių. Raidžių ir troko pirkimas lėšuos apie \$1,000 ar daugiau.

Rengdamiesi prie suvažiavimo, turime dar labiau susirūpinti dienraščio turinio gerinimu. Nei vieno, nei kito darbo negali atlikti viena administracija ir redakcija. Visi šerinininkai, visi "Vilnies" skaitytojai, visi darbininkų organizacijų nariai ir revoliuciniai darbininkai turi plačiau įsitraukti į darbą. Šaukite, draugai, skaitytojų ir šerinininkų susirinkimus ir ten apkalbėkite dienraščio stiprinimą ir gerinimą. Siųskite delegatus į suvažiavimą. Šerinininkai, važiukite, kurie galite, kuriems sąlygos leidžia, siųskite pasveikinimus ir aukas; duokite daugiau raštų iš dirbtuvių, iš kovos lauko ir savikritikos raštų, iškeliant klaidas, kad jų išvengus, rodykim trūkumus, kad juos pataisius.

Be abejojimo, kad ir iš rytinių valstijų lietuviai darbininkai pribus "Vilniai" talkon sulg savo geriausia išgale. Darbininkų draugijos, bei kuopos raginamos siųsti pasveikinimus, pridėdant, kuriuos išgali, kelis dolerius aukų. Viskas reikia siųsti sekančiu antrą: "Vilnis", 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.

100 Nuoš. Ariui Gera

Kaune nesena lankėsi pasižymėjęs savo keistomis "filozofijomis" Dr. Vydūnas. Pasikalbėjime su tūlų laikraščių korespondentais, jis pareiškė, kad jam prie Hitlerio Tilžėje gyventi geriau, negu buvo prie buržuaziniai demokratiinių valdžių. "Lietuvos Žinios" delto sten-giasi pasiepti Vydūną.

Reikia sutikti, kad Vydūnui gera gyventi, kadangi jis, nors būdamas lietuvišku patriotu, moka prisilaizinėti prie Hitlerio. Tai jau žinomas faktas, kad Vydūno plauko sutvėrimai prie kiekvienos reakcinės valdžios moka prisilaizyti. Esamieji Lietuvos valdytojai kadaise caristinėj Rusijoje gyveno, kaip dangų. Mažosios Lietuvos Vydūno plauko patriotai gerai sugyveno su kaizerio valdžia ir dar puikiau sugyvena su Hitleriu.

Ten, kur darbininkam sunku, jų priėšam lengva ir vice versa.

Numirė Kunigas T. Žilinskas

Kovo 14 dieną Lietuvoj numirė kun. Tamas Žilinskas, kuris kadaise ilgai klebonavo So. Bostone. Nors Amerikoje būdamas kun. Žilinskas skaitėsi liberalu, vienok jo su parapijiečiais santykiai buvo priėję prie griežtos padėties. Parapijiečių išstojimas privertė jį pasitraukti iš parapijos. Kadangi kun. Žilinskas buvo bagotas, gerai pasiėšienavo dolerij iš So. Bostono katalikų darbininkų, tai, žinoma, jam visur buvo gerai. Nuvykęs į Lietuvą ir ten sau laimingai leido dienas.

Už pinigų jis pardavinėjo parapijiečiams išgalvotą rojų, o pats naudojosi žemišku rojumi, kurį kapitalistinėj tvarkoj už pinigų galima įsitaistyti.

Rašomoji Mašinėlė ar Plunksna?

Dalis draugų rašo mašinėlė korespondencijas bei straipsnius, ir už tai jiems yra dėkingi spaustuvės darbininkai ir redakcija.

Andai jau buvo išreikšta "Laisvėje" pageidavimas, kad daugiau bendradarbių naudotų mašinėles. Šičia pakartosime tą patarimą ir pageidavimą, a p s i s t o d a m i kiek plateliau ties rašomo-sios mašinėlės parankumais. Tik prašome draugus, kad mus klaidingai nesuprastų: mes neneigiame plunksna-rašytų dalykų ir nešaukiame plunksnas laužyti.

Bet didesnis, negu dabar, mūs bendradarbių skaičius, išties, galėtų įsigyti rašomasias mašinėles, jeigu neįsikalbėtų sau kliūčių. Rimtoji, žinoma, kliūtis yra, kuomet žmogui trūksta pinigų. Tačiau stambų bendradarbių nuošimtį sulauko ne šio kliūtis, bet nedrasa prieš tokį "inteligentišką" įrankį, o sykiu ir jų baimė, kad štai aš jau 40 metų, todėl peršenas išmokyti mašinėlė rašyti.

Bet kad tik pabandytų, kitaip pasirodytų. Šiuos žodžius rašantis, po porą valandų per vakarą pasipraktikuodamas, už dviejų savaičių jau sparčiau rašė, negu ranka. Tai buvo, suprantama, ne sistematiskas išmokymas, ne sulig "touch metodos", kur kiekvienas pirštas automatiškai žino savo raides ir ženklus; sistematiskam išmokimui reikėtų trejetų mėnesių po kelias valandas per dieną. Taitai yra labai geras dalykas, bet vidutiniam bendradarbiui jis nėra būtinas—juk kad tik galva paspėtų diktuoti, kiek galima nurašyti, tenaudojant nors ir po vieną bei du abiejų rankų pirštus!

Tūlas draugas, berods, iš pradžių nusivilia, kad mašinuojant netaip sekasi, kaip plunksna raides išvedžiojant. Bet tai nieko stebėtino—jis jau daugelis metų pripratęs prie pašelio bei plunksnos; o čia dar ką tik pradeda prasilaužti ir naujo įrankio vartojimą—mokina-si; jo mintis turi ščia dirbti dviem ruožtais, ir turinio ir technikos srityje. Smege-niškai gi žmogaus pajėgumai yra taip sutvarkyti, kad vienu laiku nevyksta dirbti du skirtingu darbu, kurių vienas nėra įprastas. Kad pats mokinimasis ir sykiu b e n d r a d a r b i a v i m a s geriau klotųsi, todėl patartina biskį pasirengti, pirm pradėdant mašinėlė rašyti—pašėliu aplamai susižymėt, kas norima pranešt bei pasakyt, nuo pradžios iki galo, nuo įvado iki užbaigiamosios, arba išvadinės minties bei faktų. Prie to, geriau yra žodžiu sau sakinį pasisakyt, žodžiu jį sutvarkyt, o jei reikia, ir pakartot; paskui sau pasidiktuoti ir tik mašinėlė nusikopijuot. Tatai bus sekmingiau, negu vienu kartu bemeškeriojant faktus ar mintis ir bejieskant raidžių.

Čia juk nėra tokio keblumo. Bet ar daugeliui atėjo

į galvą pasiklausti apie rankos keblumus?

Turi būti nepaprastai išlavintas aiškus rašymas ranka, kad visos raidės išietų aiškos, ypač sparciau rašant. Bet tokių rankraščių iš šimto vienas bepasitaiko. Kitas rašinys gramatiškai parašytas ir del to galima būtų duot tuojau jis statyt; bet yra taip neaiškių raišios, kad redaktorius turį jį iš naujo atpiešt arba, kaip fotografai sako, "retušuoti," nes kitaip pasidarytų perdidele sugaistis spaus-tuvėje, o ir laikraštyje veikiausia dar užsiliktų klaidų.

Yra ir daugiau negerumų su rašymu ranka: pav., sulig tiek pat rašto labiau akys pavargsta, pats rašytojas sunkiau savo klaidas pastebi, palyginamai lėčiau tegali rašyti ir kt.

Be tų kliūčių nugalėjimo, mašinėlė rekomenduojasi dar įvairiais parankumais. Truputį įpratus, pasidarogreitesnis ir lengvesnis techniškai darbas, negu rašant plunksna; galva pasiluosuoja vikresniam mąstymui; veikėjai gali tuo pačiu laiku pasigaminti kopijas svarbesnių laiškų bei darbuotės dokumentų ir t. t.

Nenuostabu, todėl, kad syki pradėjęs mašinėlė rašyti jau retai kuris tegrįžta prie senosios plunksnos, nebent del mažųjų dalykėlių.—Dėvėjus čyverykais, nesmagi būna klumpė eiti!

Bet jeigu, pagaliaus, ma-

šinėlė įsigyti, tai svarbu, kokią. Neverta pirkti kokio seno "nuo pavietrės metų" laužo, jeigu kam yra finansiniai prieinama naujo-viska mašinėlė; patartina yra lengvai panešamoji (portable), ypač tylioji (noiseless arba silent); tad ir naktį galima dirbti, niekam namie miego netruk-dant.

Lietuviškai gi rašant, parankumas reikalauja gerai sudėtų mūs kalbos akcentų; o akcentų beveik niekad tiksliai nesudėda vietiniai meisteriai, perkant mašinėlę kokiuose mažesniuose bei nuošalesniuose miestuose; kartais jie dar ją sudarko, ir taip jų sutaisyta mašinėlė rašant dažnai tenka, taip sakant, "statyti vežimą priešais arklio." — pirma mušk akcentą, paskui kalk raidę, kuriai jis priklauso—reiškia, atbulai.

Lai nei vienas draugas nepamano, būk ščia yra tik garsinimas mašinėlių, kurias galima nusipirkti per "Laisvės" administraciją. Tačiau kiekvienas, pirkdamas mašinėlę per šią įstaigą, gali būti tikras, kad jį-nai bus visais atžvilgiais tinkama, kaip lietuviškam (su tiksliais akcentais), taip angliškam rašymui.

O draugai bendradarbiai, kurie įsitaitys mašinėles, palengvins darbą ir sutau-pys laiko, kaip patys sau, taip "Laisvės" redakcijai ir spaus-tuvei—ir dar, kaip patyrimai rodo, atsiras pas juos daugiau noro ir energijos rašyti.

K. Laisvietis.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Gerbiamoji "Laisvės" Redakcija:

Kreipiuosi prie jūsų su sekančiu užklausu. Bu-vau padavęs prašymą del išsiėmimo antrų pilietinių popierių, tai man pranešė per atvirutę, kada turiu pribūti su liudininkais. Tai aš taip ir padariau. Nusivedžiau liudininkus. Tai buvo pereinatis metais lapkričio 17 dieną, 1933. Vis-ką išklausiņėjo manęs ir liudininkų ir pasirašiau tris sykius, kur tik buvo sakyta ir taipgi užsimokėjau \$10 ir mus prisiekdino. Pasakė, kad svietkų daugiau nereikėsia, o man pranešia per atvirutę. Jau bus 4 mėnesiai ir pusė ir dar jokios žinios neturiu. Tai malonė-kite man atsakyti per "Laisvę," ar negali kas blogo su-

tom mano popierom atsitik-ti, už ką būsiu labai dėkin-gas.

Draugiškai,
A. P.—tis,
Phila., Pa.

Atsakymas:

Jeigu visus tuos formalu-mus atlikote, tai išrodo, kad tamstai antras popieras tu-rėtų išduoti. Veikiausiai, pašauks jus jas pasiimti. Bet kad būtumėte tikresnis, patariam nūėiti ten, kur buvote pirmu kartu, ir pa-siteirauti.

New York.—Kulkasvaidžius, kurie naudojami gengsto-rių kovose ir dideliuose plėši-muose, gamina Auto-Ordnance Korporacija, kurios ofisas 31 Nassau St., New Yorke. Clendenin Ryan, majoro La Guardijos sekretorius, yra vie-nas iš stambiausių tos kom-pañijos savininkų.

KAS TURITE KNYGŲ "RELIGIJA?"

Šiuomi ALDLD centras atskreipia į mūsų kuopas. Pas mus nėra nei vienos knygos Dr. St. Matulaičio "Religija" Tomas I. Pakankamai turime tos knygos Tomas II, bet pas mus nėra pirmos dalies. Jeigu kurios ALDLD kuopos dar turi tos knygos atlikusias, tai prisiųskite į centrą, o mes jums duosime mainais bile knygų, kurių jūs reikalausite. Mes gauname užsakymų ant "Religijos" Tomo I, bet ju negalime atlikti. Kartais tos knygos prašo draugai iš Pietų Amerikos, Kanados ir kitur, kur labai būtų reikalas jos pasiųsti. Pasitikime, kad mūsų kuopos atsilieps į šį centrą prašymą.

D. M. Solomskas,
ALDLD CK Sekretorius,
46 Ten Eyck Street,
Brooklyn, N. Y.

ŠYPSENOS

TURI GERĄ PRIEŽASTĮ

P.—Ar man sveikas negalė-tum pasakyti delko tas kūdikis taip garsiai verkia?

V.—Tą galiu padaryti. Mat kūdikio abudu tėvai kurti, už tai jis taip garsiai šaukia, kad girdėtų.

BŪTŲ NATURALIŠKA

FOTOGRAFISTAS: — Pa-veikslas geriaus išrodytų, jeigu tavo pati savo ranka laikytų ant tavo peties; būtų daugiaus naturališka.

VYRAS.—Būtų da daugiaus naturališka, jeigu ji savo ran-ką laikytų mano kėlinių kiše-niuje.

Tolimas Giminė

Mokytoja. — Onyte, ką reiškia žodžiai: "Tolima gi-minė?"

Onytė.—Taip; aš tai ži-nau. Mano brolis Jurgis yra "tolima giminė."

Mokytoja.—Kaip tai, bro-lis yra tolma giminė?

Onytė.—Užtai, kad gyve-na toli, net Californijoje.

Pamatė Progą

Motina Vincuką vedasi pro judžjį teatrą, kur jis užtėmijo sekantį užrašą: "Vaikai tik pusė kainos."

Vincukas sušuko:—O, motina! eikime į vidų ir tik už pusę kainos nusipirksi-me mažą sesutę!

Pilnai Saugios

Šeiminkinė p e t i o r i u i—Kaip tu drįsti sakyti, kad šitos mečės yra saugios ir vaikai su joms gali žais-ti, kuomet jos visai nesizie-bia?

Petliorius — Tik ponia, taip nešauk! Tame jų tas didelis saugumas, kad jos nesiziebia.

Abudu Toki

Kunigas ir rabinas valgė vienoj valgykloj. Kunigas bevalgydamas kiaušieną ir norėdamas pasiepti rabiną, atsiliepė:

—Kiauliena, tai neblogas valgyvis ir tas klaidą daro, kas jos nevalgo.

Rabinas—Vedusio taipgi yra geras gyvenimas ir tas klaidą daro, kas neapsiveda.

Jis Nekvailas

Vienoj b u r d i n g h a u z e j, kur vaikinai ir merginos turėjo kambarius, buvo va-kinas, kuris vaikščiodavo į merginų kambarius ir duris nepabeldęs. Viena iš mer-ginų syki jam del to paste-bėjo sekančiai:

—Taip ne etiška eiti į svetimą kambarį nepabel-dus; juk tu gali net mane užtikti neapsfrergusia.

Vaikinas — Aš ne toks kvailas, kaip tu manai. Aš visados, pirm ėjimo į kam-barį, pažiūriu per rakte skylutę.

Surinko A. M. Bedievis.

APIE ARTELĘ IR KOMUNĄ, APIE LYGYBĘ IR SULYGINIMĄ

Yra žmonių, kurie jokių būdu negali suprasti, kodel Sov. Sąjungos komunistų partija, darbininkų klasės partija, kovojanti už komunistinę santvarką ir už visų žmonių lygybę visuomenėje, tuo pat metu pačiu griežčiausiu būdu naikina visoki sulyginimą ir darbo užmokesty, ir aprūpinime, ir kolektyvuos pajamų paskirstyme ir visur, kur tik jis pasireiškia.

Šitie žmonės nesupranta pamatinio skirtumo tarp komunistinės lygybės ir smulkiai buržuazinio, ne proletarinio sulyginimo, neturinčio jokio sąryšio su socializmu. O skirtumas čia milžiniškas.

Nekurie mano, kad socializmas, komunizmas ir lygybė reiškia visko lygų dalinimą. Tikrumoje gi, jie galvoja visai nekomunistiniai, neleniškai, o smulkiai-buržuaziniai.

Jau didysis darbininkų klasės mokytojas Karolis Marksas, o paskui ir Leninas griežtai smerkė toki įsivaizdavimą ir įrodė, kad tokiam sulyginimui, tokiam bendro darbo produktų dalinimui lygiai, tikrumoje slepiasi tikra nelygybė.

—Kodel? Todel, kad čia taikoma vienoks mastas, „vienoks mastas skirtingiems žmonėms, kurie tikrumoje vienas su kitu nelygūs“—sako Leninas.

„Iš tikrųjų kiekvienas gauna... visuomeniškos gamybos lygią dalį... O tuo tarpu atskiri žmonės nelygūs: vienas stipresnis, kitas silpnesnis, vienas vedęs, kitas ne, pas vieną daugiau vaikų, pas kitą mažiau ir tt.“ (Leninas).

Ar galima bus kada nors pasiekti lygybę? Be abejo, nės galima. Tiesa, yra žmonių, kurie komunizmą supranta taip, kad visi žmonės bus vienodai apvilkti, vienodai valgyti, vienodomis asmeniškomis sąvibėmis, gabumais, norais ir tt. Buržuaziniai mokslininkai daug pridurę, kad šį klausimą supainioti. Aišku, kad jei taip tikrumoje būtų, tai komunizmas būtų labai panašus į kareivines. Tikrumoje ir prie komunizmo bus šioki-toki nelygumai, tikriaus, skirtumas žmonių gyvenime.

„Tarp atskirų šalių, sričių, ir net apylinkių visuomet gyvuos žinomas nelygumas gyvenimo sąlygose, kuri galima bus sumažinti iki minimumo, bet niekuomet nepasiseks visai pašalinti. Kalnų gyventojai visuomet gyvens kitose sąlygose, negu lygumų gyventojai.“ (Marksas).

Aiškindamas, kas tai yra komunistinė lygybė, Leninas rašė:

„Klases mes norime panaikinti, šituo atžvilgiu mes stovime už lygybę. Bet pretenduoti (t. y. turėti sumetimų) į tai, kad mes visus žmones padarysime vieną su kitu lygiais, tai — tuš-

čia frazė ir kvailas išmis-las.“

Lygybė mūsų partija „supranta ne sulyginimą asmeniškų vartojimo ir buities srityj, o klasių panaikinimą, t. y. a) lygų visų darbo žmonių paluosavimą nuo išnaudojimo po to, kaip kapitalistai nuverstai ir eksproprijuoti; b) lygų visiems privatinės gamybos priemonių nuosavybės panaikinimą po to, kaip jos perduotos visos visuomenės nuosavybėn; c) lygią prievolę visiems dirbti sulig savo gabumais ir lygią teisę visiems darbo žmonėms už tai gauti sulig jų darbo (socialistinė visuomenė); d) lygią prievolę visiems dirbti sulig savo gabumais ir lygią teisę visiems darbo žmonėms už tai gauti sulig jų pareikalavimų (komunistinė visuomenė)“ (Stalinas).

Socialistinės visuomenės skirtumas nuo komunizmo iš dalies yra tame, kad prie socializmo taikomas principas—kiekvienam pagal darbą,—toks socializmo principas. Socialistinė visuomenė perengia parėjimą į komunizmą, yra jo pirmuoju laipsniu. Visus gi žmonių pareikalavimus visuomenė galės patenkinti tik tuomet, kuomet visi žmonės priprasis doro kolektyvinio darbo, kuomet dirbs sulig savo išgalėmis liuosu noru, ir kuomet dėka darbo našumo žymaus pakilimo (o tadel ir produktų gausumo) kiekvienas liuosai galės imti „sulig pareikalavimo.“ Tuomet nebus ko bijotis, kad produktų neužteks,—visiems užteks.

Tadel tai partija ir paskelbė pamatinę kolektyvinio judėjimo formą žemės ūkio artele, kad arteles nesisten-gia įvest formale, išviršinę lygybę, o protingai suderina asmeniškus ir visuomeniškus kolektyviečių interesus. Žemės ūkio artelė vartojimą palieka individualiu, apibendrinama tik svarbiausias gamybos priemonės. Darbdienų pagalba žemės ūkio artelė užtikrinama griežta darbo saiko kontrole. Sulig darbu nustatoma ir kiekvieno kolektyviečio vartojimas. Čia kiekvienas už lygų sąžiningo darbo kiekį, išmatuojamo pagamintų produktų dydžiu, gauna lygų produktų kiekį. Apart to asmeniniam vartojimui kolektyvietis gali turėti ir karvę, ir smulkius gyvulius, ir paukščius, ir pagelbinį daržą.

Ateities komuna — tai augštesnė kolektyvinio judėjimo forma.

„Ateities komuna išaugs iš išvystytos ir pasiturinčios artelės. Būsimoji žemės ūkio komuna atsiras tuomet, kuomet artelės laukuose ir farmose bus gausiai grūdų, gyvulių, paukščių, daržovių ir visų kitų produktų, kuomet prie artelių bus įkurtos mechanizuotos skalbyklos, šių dienų virtuvės, valgyk-

los, duonos fabrikai ir tt., kuomet kolektyvietis pamatys, kad jam patogiau gauti mėsą ir pieną iš farmos, negu pačiam laikyti savo karvę ir smulkius gyvulius, kuomet kolektyvietė pamatys, kad jai patogiau pietauti valgykloj, imti duoną iš duonos fabriko ir gauti išskalbtus baltinius iš visuomeniškos skalbyklos, negu pačiai užsiiminėti šiuo darbu.“ (Stalinas).

Kuomet gi tas perėjimas įvyks? Jis įvyks ne iš sykio ir negreitai, bet jis įvyks.

Klausimas, ar reikalinga dabar greitinti tą artelės perėjimą prie komunos? Yra nemažai žmonių, kuriems norisi tą perėjimą įvykdyti.

Drg. Stalinas XVII partijos suvažiavime pasakė, kad „jei tik tie kairiosios pažiūros žmonės būtų išgalėję partijoj, partija būtų paliovusi buvus marksistinė, o kolektyvinis judėjimas būtų visiškai dezorganizuotas,“ kolektyvų eilės būtų supainiotos.

Perėjimas dabar nuo artelės prie komunos visiškai dar nereikštų perėjimą prie augštesnės negu artelės formos.

Šių dienų komuna nėra augštesnė už artelės formą, tadel kad joj: 1) techninis gamybos priemonių ir darbo našumo lygmenis dar labai žemas, 2) nebuvimas darbo normos kontrolės kliudo normaliai gamybai ir neretai padeda tinginiams; 3) vartojimo lygybė išorinė, o tikrumoje iš dalies turi vietos žalingas sulyginimas; 4) trūkstant produktų šių dienų komuna dar nepajėgia patenkinti tų visų pareikalavimų.

Ateities komuna atsiras ant daug augščiau išvystytos technikos ir daugiau išvystytos artelės bazės, ant produktų gausingumo bazės.

Tadel tai daugelio kolektyvų perėjimas nuo komunos įstatų prie artelės įstatų reiškia ne žingsnį atgal, o atsisakymą nuo nereikalingo ir žalingo sulyginimo, reiškia sutvirtinimą vieninteliu teisingos, šiame laipsnyje pamatinės kolektyvinio judėjimo formos artelės.

Štai kas tai yra lygybė ir kuo ji skiriasi nuo sulyginimo.

Štai kame ateities komunos skirtumas, prie kurios prieis šių laikų kolektyvų valstiečiai, nuo šių laikų nesubrendusios komunos. Štai kodel šiame etape partija skaito pamatinę ir svarbiausią kolektyvinio judėjimo formą žemės ūkio artelę ir visokiariopai kovoja už jos sustiprinimą.

Z. K.

(Iš „Raud. Artojo“)

CLEMENT VOKETAITS

LIETUVIS ADVOKATAS

113 WEST 42ND ST.

NEW YORK, N. Y.

Phone Bryant 9-7763

Valandos: nuo 1—6 po pietu

Pirma Gegužės, 'Šviesa', Vajus ir Piknikas

Kovo 29 d., Am. Liet. Darbininkų Literatūros Draugijos 2-ro Apskričio Komitetas turėjo savo susirinkimą. Svarbiausi punktai mūsų dienotvarkyje buvo: kaip kuo sėkmingiausiai prisirengti prie demonstracijų Pirmą Gegužės savo Apskričio ribose; kaip kuo daugiausiai gauti naujų narių į A. L. D. L. D. ir „Šviesai“ naujų skaitytojų; taipgi, kaip padaryti sėkmingu Apskričio pikniką, kuris įvyks birželio 17 d., Silver Lake Park, Newark, N. J.

Apskričio komitetas šaukia visas savo kuopas ir visus narius į darbą su didžiausiu prisirengimu balandžio mėnesį šiais punktais

1. Atsidavusiai ruoštis prie apvaikščiojimo Pirmos Gegužės savo miestuose ir miesteliuose bendrai su amerikonių ir kitų tautų darbininkų rengiamomis demonstracijomis. Iš anksto garsinkime demonstracijas, kvieskime draugijas dalyvauti jose, rūpinkimės, kad masiniai lietuviai darbininkai dalyvautų savo klasės kovų dienos parodoje.

2. Visas balandžio mėnuo lai būna mūsų nusistatymu gauti kuo daugiausia narių į A.L.D.L.D. ir gauti naujų skaitytojų „Šviesai“. Iškankime darbininkų namus ir kalbinkime juos dėti prie organizacijos, kuri skleidžia darbininkiską apšvietą — prie Literatūros Draugijos.

3. Lai būna mūsų visų nusistatymu padaryti sėkmingu savo Apskričio pikniką, kuris įvyks 17 d. birželio.

Siuom tarpu Apskritys savo izde turi keletą dolerių deficitu. Visom kuopom yra pasiusta tikietukų knygelės. Tad, prašome kuopų valdybų pasirūpinti, kad tos knygelės būtų išdalintos nariams ir kad nariai platintų tikietukus įvairiuose rengimuose ir susirinkimuose. Kurios iš kuopų jau turi surinkę pinigų už tikietus, prašome perduoti Apskričio sekretorei.

Yra kuopų, kurios dar neužsimokėjo savo duoklių į Apskričių. Pasistengkite greit užsimokėti.

A.L.D.L.D. 2-ro Apskričio Sekr., A. A. Lideikienė, 17-23 Orchard Street, Great Neck, N. Y

Preso Fondo Stovis

Per keletą dienų tuo reikalu nespėjome paduoti žinių, nes buvome užsivertę darbais. Šiuo tarpu paduosime cialą pluoštą laiškų preso išmokėjimo reikalu. Los Angeles, Cal.

„Gerbiama 'Laisvės' Ad.: Jūs jau gal manėte, kad losangeliečiai neprisidės prie pirkimo preso. Tai klaida, jeigu tokią mintį turėjote. Tiesa, mes prasi-kaltome, kad suvėlinome, bet patarlė sako: 'geriaus vėliaus, negu niekad,' taip ir mes, gyvendami toli, negalime taip ūmai išsijudinti. Tai štai čia rasite money orderį ant dešimties dolerių, kuriuos sudėjo sekami rėmėjai: ALDLD 145 kuopa—\$2.00; F. Prusas—\$1; po 50 centų—P. Rufus, S. Petravičia, L. Jezelskienė, A. Yakičienė, J. Shimkus, X. B. ir P. Repėčka; O. Pukienė—40c; po 25c M. Leivauskienė, O. Levaniene, Ag. Lingienė, M. Šireikienė, J. Stokkus, J. Pupis, C. Repėkienė, M. Pupienė, Petravičienė, M. Pauliukonienė, ir O. Briedienė; X.S. 10c. Tai kaipo nuo mažos kolonijos, tai nemažai, ar ne? Ogi kiti jau pirmiaus prisuntė ir dar kiti vėliaus prisius. Tad mes savo užduotį neblogin atlikome de-lei 'Laisvės' preso fondo. Draugiškai, M. Pukis.“

Brooklyn, N. Y.

Nuo ALDLD 1-mos kuopos, per draugę M. Bepirščiutę aplaikėme penkis dolerius auką preso fondui.

O draugas J. Kalvaitis, kuris nesenai atvykęs iš Rochester, apsigyveno Brooklyne, jau antru kartu paaukojo dolerį ir pasižadėjo aukoti po dlerį į mėnesį pakol presas bus išmokėtas.

So. Boston, Mass.

„Gerb. Drauge: —ALDL D 2-ra kuopa prisiūncia jums \$2.00 'Laisvės' preso

siūnciu pinigų orderį vertės \$4.00 už kuriuos prašau atnaujinti man 'Laisvę' pu-sei metų ir \$1.00 aukojų į Preso Fondą. Man linksmas, kad taip entuziastiškai darbininkų masės remia savo klasės įstaigą, nežiūrint įvairiausio tipo priešų šmeižimų ir užsipuldinėjimų. Linkiu, kad tas naujas presas būtų geriausias ginklas priešu atmušimui bei jų numaskavimui darbininkų akyvaizdoj.

Draugiškai,

"F. Laurusevičius."

„Gerb. 'Laisvės' Ad.: Čia rasite money orderį ant \$7; tai bus mano prenumeratos atnaujinimui \$5.50, į preso fondą 50 centų ir \$1 auka preso išmokėjimui nuo drg. Raguskienės. Draugiškai, J. Kazlauskas, Wilkes Barre, Pa.“

„Gerb. 'Laisvės' Adm.: Su šiuo laišku prisiūnciu šešis dolerius, kuriuos malonėsite paskirstyti sekančiai: \$3.50 už 'Laisvės' prenumeratą ir \$2.50 aukos naujam presui, kuriuos aukojų po po 50 centų draugai: Paulauskas ir Paulauskienė ir \$1.50 auka nuo manes.

Draugiškai, P. Damidavičius, Aurora, Ill.“

„Draugai: Prisiūnciu 'L.' preso išmokėjimui \$2 money orderį. Atleiskite, kad šiuo kartu tik tai tiek išga-liu paremti, ateityje gal galėsiu paremt daugiau. Draugiškai, J. Masionis, Philadelphia, Pa.“

„Draugai: Prisiūnciu \$2 aukų 'Laisvės' naujam presui. Draugiškai, U. Zitkienė, Irvington, N. J.“

Chas. Ruck, iš Staten Island, N. Y., užsimokėjo už prenumeratą dviem metams ir aukojų presui \$2. Tai ne pirmas taip stambi auka nuo draugo Ruck. Pernai apie šį laiką mes nuo draugo Ruck gavome paramos \$15.

„Gerbiama Redakcija: Siūnciu \$1 aukų preso fondui, nes žinau, kad presas labai reikalingas. Draugiškai, O. Drūčiūtė, New Britain, Conn.“

„Drauge: M. Yaneliunas nesenai pradėjo dirbti, tad visą skolą negalėjo už 'L.' atmokėti, atsietis vėliau.

(Pabaiga 5 pusl.)

APDRAUSKITE SAVO SVEIKATĄ ir GYVASTĮ

Saugioj Organizacijoj

Lietuvių Darbininkų Susivienijime

Kiekvienam Darbininkui Pašalpa ir Apdrauda Reikalinga

Štai kodel jums geriau apsimoka priklausyti LDS, negu kur nors kitur apsidrausti:

1. Lietuvių Darbininkų Susivienijimas ne vien tik rūpinasi suteikti tinkamą apdraudą ir pašalpą savo nariams už kuomažiausią mokesį, bet taipgi abelnai rūpinasi darbininkų reikalais; ima dalyvumą darbininkų kovose už geresnį gyvenimą ypatingai prisideda prie kovos už įvedimą bedarbių ir socialės apdraudos. Del to kiekvienam darbininkui geriau apsimoka priklausyti prie LDS, negu kur nors kitur.

2. Lietuvių Darbininkų Susivienijimas yra tvirta darbininkų savišalpos organizacija. Jau turi arti 5000 narių. Turi turto arti \$80,000.

3. Lietuvių Darbininkų Susivienijime yra apie 1000 jaunuolių, kurie sudaro organizacijoj tvirtą pamatą. Pats LDS pamatas (daug narių jauno amžiaus) yra palyginamai daug tvirtesnis, negu kitų savišalpos organizacijų, ir del to lietuviams darbininkams saugiausia apsidrausti Lietuvių Darbininkų Susivienijime.

LDS TURI KETURIS APDRAUDOS LAIPSNIS:

\$150, \$300, \$600 ir \$1,000

Mokesčių yra dvi sistemos: "level rate" ir "step rate"; mokama pagal nario amžių ir apdraudos laipsnį.

Pašalpos Keturi Laipsniai:

\$6, \$9, \$12 ir \$15 į Savaitę

Į Lietuvių Darbininkų Susivienijimą gali įstoti asmenys nuo 16 iki 50 metų amžiaus.

Tėvai gali prirašyti savo vaikus, nuo 2 iki 15 metų amžiaus, į LDS Vaikų Skyrį. Mokestis labai mažas. Vaikų apdraudos du laipsniai: \$100 ir \$150.

DABAR ĮSTOJIMAS ŽYMAI NUPIGINTAS

Dabar laike vajaus įstojimas žymiai nupigintas. Dabar įstodami į LDS galite sutaupinti nuo \$1.00 iki \$2.00.

Nelaukite ilgiau! Tuojaus patapkite LDS nariu! Savo kolonijoj kreipkitės prie vietinės LDS kuopos. Del platesnių informacijų galite rašyti:

LIETUVIŲ DARBININKŲ SUSIVIENIJIMAS

273 BROADWAY,

BROOKLYN, N. Y.

LENINAS

M. Gorkij
Vertē V. J. Senkevičs

(Taša)

Nepamenu, ar prieš V. Iljiču ar pas-
kui jo Kaprijoj buvo G. V. Plechanovas.

Keletas emigrantų Kapri kolonijos,
rašėjas N. Oliger, Lorenc-Mettner, pas-
merkotas mirčiai už organizavimą suki-
limo Sočyje, Povilas Vigdorick ir
dar, rodos, du norėjo, su juomi pa-
sikalbėti. Jis atsisakė. Tai buvo jo teis-
ė; jis buvo sergantis žmogus, atvažiavo
pailsėti. Bet Oliger ir Lorenc man sakė,
kad jis tą padarė labai juos pažeminan-
čioje formoje. Nervuotas Oliger tikrino,
kad G. V. pasakymas reiskė "vargą trok-
štančių iš pažeminimo kalbėti, bet nepa-
jėgiančių to padaryti." Jis, būdamas pas
mane, ištikrųjų nenorėjo nei vieno ma-
tyti iš vietinės kolonijos, o V. Iljičius ma-
tė visus. Plechanovas nieko neklausinė-
jo; jis jau viską žinojo ir pats aiškino.
Rusiškai gana talentingas, europietiskai
išauklėtas, jis mėgo veptelėti gražiu, aš-
trių žodelių ir, ypač del aštraus žodelio,
kietai pabrėždavo trūkumus užrubežio ir
rusų draugu. Man atrodė, kad jo aštrūs
pasakymai nevisuomet pasekmingi; min-
tyje man užsiliko tik nepasekmingieji:
"Ne pagal mirą numeruotas Meringas";
"Apsimetėlis Eriko Ferri, jame nėra ge-
ležies nei už skatiką"—čia gudravimas
žodžiais pabudavotas ant žodžio ferro—
geležis. Ir viskas to linkmė. Abelnai
gi jis atsinešė link žmonių nepaisančiai,
suprantama, ne taip, kaip dievas, bet
maž-daug panašiai. Talentingiausias li-
teratas, partijos organizatorius, įgavo
pas mane giliai jam pagarbą, bet ne sim-
patiją. Perdaug buvo pas jį "aristokra-
tizmo". Gal būtų sprendžiu neteisingai.
Neturiu ypatingos meilės klaidoms, bet,
kaip visi žmonės, aš irgi darau klaidą.
Tačiau pasilikta faktas: retai kada su-
tikau žmones taip skirtingus, kaip G. V.
Plechanovas ir V. I. Leninas. Tas ir su-
prantama: vienas baigė savo darbą gri-
vime seno pasaulio, antras jau pradėjo
statyti naują pasaulį.

Gyvenimas sutvarkytas taip velniškai
keistai, kad, nežinant, kaip neapkęsti, ne-
žinau kaip nuosirdžiai mylėti. Kad jau ir
tas vienas, pačiame pamate perdalinantis
žmogų, būtinumas dviprasinės sielos, ne-
išvengtinumas meilės pro neapykantą,
sudarą šolaikinę sąlygą, del kurios gy-
venimas iškrikęs.

Rusijoje, šalyje, kur būtinumas kentėji-
mo aiškina kaip pasaulinis įstaty-
mas "išgelbėjimui dūšios", nesutikau, ne-
žinau žmogaus, kuris taip giliai ir taip
stipriai, kaip Leninas, jaustų neapykan-
tą, pasibjaurėjimą ir turėtų tokias pla-
čias pažvalgas link nelaimių, vargo, žmo-
nių kentėjimo.

Mano akyse šie jausmai, ta neapykanta
link dramų ir tragedijų gyvenime, ypa-
tingai augstai kelia Vladimirą Leniną,
žmogų šalies, kur aprašyta kentėjimai
del garbės ir apšvietos, kur sudaryta pa-
čios talentingiausios to evangelijos ir kur
jaunimas pradeda gyventi iš knygu, pil-
nų vienodumo, iš esmės, aprašymais
smulkių kasdieninių dramų. Rusų lite-
ratūra yra pesimistiškiausia, labiausia
nusiminusi, literatūra visoj Europoj; pas
mus visos knygos rašomos vienoj ir toj
pačioj temoj, apie tai, kaip mes kenčia-
me,—jaunystėje ir suaugę: nuo stokos
gabumo, nuo valdžios priepasidavimo, nuo
moterų, nuo artimo meilės, nuo nevyku-
sio visuomenės sutvarkymo; senatvėje:
nuo supratimo gyvenimo klaidų, neteki-
mo dantų, skilvio nemalimo ir nuo rei-
kalo numirti.

Kiekvienas rusas, sėdėjęs "už politiką"
mėnesį kalėjime arba pagyvenęs netus
išstrėmė, skaito sau už šventą pareigą
paaukoti Rusijai atsiminimų knygą apie
tai, kaip jis kentėjo. Ir niekas iki šios
dienos nedasiprotėjo išgalvoti knygą apie
tai, kaip jis visą gyvenimą džiaugėsi. Tad
kuomet rusas įpratęs išgalvoti sau gyve-
nimą, o gyventi temoka netikusiai, tai,
be abejonės, knygą apie laimingą gyveni-

mą pamokintų jį, kaip reikia sugalvoti
šitokį gyvenimą.

Ypatingai milžiniškas pas Leniną tas
jo jausmas nepermdaujamoms, neužgesi-
namos nepakantos link nelaimių žmonių,
jo aiškus įsitikinimas, kad nelaimės nėra
neprašalinamas būvio pagrindas, bet—
votis, kurią žmonės privalo ir gali nuo
savęs prašalinti.

Aš pavadinau tą pamatinę jo būdo
ypatybę karinguoju materialisto optimizu-
mu (viltungumu) ir tai buvo jame ne ru-
siškoji ypatybė. Toji ypatybė ypač trau-
kė mane prie šio žmogaus,—žmogaus—
rašytino iš didžiosios raidės.

1917-18 metais mano santikiai su Leni-
nu buvo anaipol ne tokie, kokius aš da-
bar norėčiau matyti, bet negalėjo būti
kitokie.

Jis—politikas. Jis pilniausiai turėjo
savybę tą rūpestingai išdirbtą tiesaus
kelio taškaregį, kurią reikalingas kapito-
nui tokio didelio, sunkaus laivo, koku
yra švininiai valstietiška Rusija.

Gi aš neturiu patraukimo prie politi-
kos ir nelabai tikiu į gabumą masių abel-
nai, į gabumą valstiečių masių—ypatin-
gai. Gabumas (protas), neorganizuotas
idejos—dar nėra toji spēka, kuri buda-
vojančiai įeina gyvenimui. Masės pro-
te—nėra idejos tol, kol joje nėra supra-
timo abelnų reikalų visų jos vienučių.

Tūkstančius metų masė gyvena sieki-
mais ko geresnio, bet šios pastangos pa-
eina iš tarpo jos priešų, kurie ją nurami-
na, minta jos kraują; ir taip bus tol, iki
ji nesusipras, kad pasaulyje yra tik vie-
na spēka, pajėgianti paluosuoti ją iš
priešų nelaisvės,—spėka Lenino tiesos.

Kuomet 1917-tais metais Leninas, par-
vykęs Rusijon, išleido savo "tezius", aš
pamaniau, kad tais teziais jis visą menką
skaitlių drąsų kovotojų, kadrus politi-
niai išlavintų darbininkų ir visą tikrai
revoliucinę inteligentiją paaukvoja vals-
tiečiams. Ši vienintelė Rusijoje veikian-
ti spēka bus numesta, kaip sauja druskos,
į prėšką kaimo purvyną ir nepalikdama
ženklų, išnyks jame, nepadarant jokios
atmainos dvasioje, gyvenime, rusų tautos
istorijoje.

Mokslinė, techniška,—abelnai tinkama
inteligentija, žiūrint iš mano taškaregio,
yra revoliucinė sulig savo padėties, ir ji-
nai sykiu su socialistine darbininkų inte-
ligentija,—mano supratimu, buvo pati
brangiausiaji spēka, susikuopusi Rusijoje.
Kitos spēkos, sugebančios paimt galią ir
organizuoti kaimą, aš—Rusijoje 1917-tais
metais nemačiau. Bet tos spēkos, nežy-
mios savo skaitlium ir išsisklaidžiusios
per tarpavinių prieštaravimus, galėjo
atlikti savo rolę tik su sąlyga kuoglu-
džiausios vidujinės vienybės. Priešais
stovėjo milžiniškas darbas: apgalėti kai-
mo anarchizmą, kultūrini valstiečio pro-
tą, išmokinti jį protingai dirbti, per-
tvarkyti jo ūkį ir tuo visu staigiai pa-
stūmėti šalį pirmyn; tas viskas atsiekia-
ma vien tik, kuomet kaimo instinktai
pasiduoda miesto organizuotam protui.
Pirmu revoliucijos uždaviniu, aš maniau,
yra sudarymas tokių sąlygų, kurios su-
darytų augimą kultūrinių šalies spēkų.
Tuo tikslu pasiūliau įsteigti Kaprijoj
(Italijoje) mokyklą darbininkams, ir re-
akcijos metais, 1907-1913, dėjąu dideles
pastangas pakelti darbininkų ūpą.

Tuo pačiu tikslu tuojau po Vasario
perversmo, 17-metų pavasary, buvo suor-
ganizuota "Laisvas susivienijimas išvys-
tymui ir skleidimui įvairaus mokslo,"
įstaiga, kurios uždaviniu buvo, iš vienos
pusės, organizuoti Rusijoje moksliskai-
tyrinėjančias įstaigas, iš kitos—plačiai ir
nepaliaujamai populiariauoti mokslinį ir
technikinį žinojimą darbininkų tarpe.
Susivienijimui vadovavo stambūs mokslo
žmonės, nariai Rusų Mokslo Akademijos:
V. A. Steklov, L. A. Čugajev, akademi-
kas Fersman, S. P. Kostičev, A. Petrov-
ski ir eilė kitų....

(Daugiau bus)

WORCESTER, MASS.

Kovo 18 d. ALDLD 11 ku-
pa vaidino du puikius veika-
lus: "Moteris Gatvėje" ir "Už
Pinigus Vesta Pati." Pirmiau
buvo perstatyta "Moteris Ga-
tvėje"—trijų atidengimų dra-
matiškas vaizdelis iš bedarbių
gyvenimo. Šis veikalas buvo
labai šauniai atloštas, nes da-
lyvavo šie gabūs lošėjai:

Marės, bedarbio moteries
rolėje—N. Mikeliuniene; Jo-
nas, Marės vyras—J. J. Bak-
šys; Marytės, jų dukterė—A.
Katkauskaitė; Motinos, Marės
motinos—M. Kižienė; Juozo,
susipratęsio bedarbio—J. M.
Lukas; Jurgio, bedarbio so-
cialisto—P. Bacevičius; Bilo,
bedarbio—Ig. Lozoravičia; Geso
agento—F. Petkunas; Policistas—V. Grabliauskas; Vyro—P. Labanauskas; Kei-
dės, šokikės—N. Mikeliuniute.

Visi lošė labai gerai, bet N.
Mikeliunienei priklauso dide-
lis kreditas už taip energiską,
natūralų vaidinimą Marės, be-
darbio moteries rolėje, kuri
buvo vertinama eiti į gatvę
save parsiduoti, kad palaikyti
gyvybę motinos, dukters ir sa-
vo, o vėliau priėmė Bedarbių
Tarybos vadovybę, kad reikia
kovot ir gyvent. Taipgi ir N.
Mikeliuniute labai gerai vai-
dino rolėje Keidės, šokikės,
gyvenančios pas Marę.

Antras veikalas buvo suloš-
tas "Už Pinigus Vesta Pati"—
trijų aktų komedija. Šio vei-
kalo aktoriai buvo visi žvaig-
dės, jau gerai pagarsėję vai-
dylos:

Dauderis, pasiturintis ūki-
ninkas, A. Vilčauskas; Onutė,
jo jauna ir graži pati—M. Va-
latkiutė; Vaisionukas, iš mies-
to atvykęs ponaitis—J. Kala-
uskas; Radzvilas, Onutės tė-
vas, biednas ponas—J. J. Bak-
šys; Radzvilienė, jo pati—M.
Jucienė; Lapienius, Vaisionuko
tarnas—Ig. Lozoravičia; Mag-
dė, Onutės tarnaitė—M. Dovi-
doniutė; Jonas, Dauderio tar-
nas—F. Petkūnas.

Šis veikalas labai juokin-
gas. Kiekvienai rolei buvo pa-
rinkta ir pritaikyta aktoriai,
kurie nudavimais labai prijoo-
kino publika. Ypač labai ge-
rai lošė vadovaujančiose rolė-
se—A. Vilčauskas, Dauderio,
pasiturinčio ūkininko rolėje.
M. Valatkiutė, Onutės rolėje,
kuri buvo ištėkėjusi dar vi-
sai jauna už to surambėjusio
ūkininko, nes jis buvo turtin-
kas, o ji biednų ponų dukė,
todėl ir apgaudinėjo tą varg-
šą savo vyrelį, besimyluodama
su kitu.

Šie du veikalai gerai pavy-
ko iš visu atžvilgių ir publikai
gerai patiko, kurios buvo pil-
na svetainė, nes ir pelno liks
apie šimtas dolerių. Tą patį
vakarą sklokininkai buvo su-
renę vakariene, kad paken-
kus mūsų darbininkiskam pa-
rengimui. Jie, platindami
įžangos tikietus, eidami į stu-
bas pas žmones, melavo, sa-
kydami, kad gali eiti į bile
katrą parengimą su tuo tikie-
tu ir būsite ieleisti. Tai taip
pasakojė M. Sanddienė, kuri
turėjo tikietą pasipirkusi iš
sklokininkų ir atėjo į mūsų
parengimą, kad pamatyti virš
minėtus veikalus. Pasipirkusi
tikietą, jėjo į svetainę. Ji sakė
jiems nedovanos tuos pinigų.
Čia kiekvienas doras lietuvis
darbininkas ir darbininkė tu-
rėtų pažinti tuos Prūsėikos
žalnierius ir negražius jų dar-
bus, nes ta moteris su skloki-
ninkų tikietu į mūsų parengi-
mą negalėjo jėti. Ji, žinoma,
atims tuos pauksčius ateity-
je. Tai ve, kaip tie neprie-
liai kenkia darbininkų judėjimui.
Bravo tie darbininkai ir
darbininkės, kurie neremia
tuos apgavikus.

A.L.D.L.D. 11 kuopos
Korespondentas—
SKAITYK LAISVĒ
IR KITIEMS UŽRAŠYK

Redakcijos Atsakymai

F. P. M.—čiui, Phila., Pa.
—Šypsena persilpna — ne-
sunaudošime.

Darbininkui, Toronto. —
"Keleivio" mes negauname,
tad ir nežinome, ką jis ten
prieš mus rašo.

Riverhead, L. I. — 25 CWA
darbininkai yra paskirti iška-
sinėti kelis akurus žemės beješ-
kant \$45,000 falšvų pinigų.
Nužūrima, kad šaika, kuri pla-
navo paskleisti du milijonų do-
lerų netikrų pinigų, gal jų da-
lį šičia užkasė.

PRANESIMAI IŠ KITUR

GREAT NECK, N. Y.
Pirmyn Choras prašo Great Necko
ir kitų organizacijų nerengti nieko
5-tą dieną gegužės, nes choras ren-
gia metinį koncertą virš minėtą die-
nā. Taipgi pranešam, kad pamokos
choro įvyks ketvirtadienį, 5-tą dieną
balandžio, 7:30 val. vakare. D. Stra-
kaus sveatinėje, 139 Steamboat Rd.
Visi nariai malonėkite būti laiku,
nes laiko yra mažai prisirengimui
prie didelio koncerto.

Sekr. A. B.
(80-81)

NEWARK, N. J.

T.D.A. lietuvių kuopos susirinki-
mas įvyks penktadienį, 6-tą dieną
balandžio, 8 val. vakare, Lietuvių sa-
lėje, 180 New York Ave.

Visi draugai dalyvaukite šiame su-
sirikime, nes turim daug svarbių
klauimų aptarti, taipgi pasimati sa-
vo knygytes ir kartu atsiveskite nau-
jų draugų.

Sekr. J. K.
(80-81)

Bostono Apieilinkėi

Garsioji Dainininkė
MENKELIUNIUTE
Koncertuos Mass. Valstijoje
"LAISVĒS" NAUDAI
APRIL 15 BALANDŽIO
Lawrence, Mass.
APRIL 29 BALANDŽIO
Worcester, Mass.

Norime priminti šios apie-
linkės miestams, kad 22 dieną
balandžio dainininkė yra liuo-
sa ir galima jai suręgti kon-
certą. Naudokitės proga, da-
bar rengdami sutapysite ke-
lionės išlaidas. Menkeliuniute
bus Naujoje Anglijoje nuo ba-
landžio 15 d. iki pradžiai ge-
gužės.

Nepasivėluok užsimokėti 1934 m
literatūros, politikos ir visuome-
nės mokslų mėnesinį žurnalą

"PRIEKALAS"

1934 M. "PRIEKALAS" toliau
rūpina lietuvių sovietinės ir
proletariškos literatūros, lietuvių
SSRS socialistinės statybos, kapi-
talistinių šalių gyvenimo ir re-
voliucinės darbininkų ir darbo
valstiečių kovos nušvietimu, ak-
tingai dalyvaus kovingo pro-
letariato ginklo - marksizmo-le-
ninizmo populiarizavime ir ko-
voje už šio mokslo išlaikymą lie-
tuvių komunistinėje literatūroje.

Dailiosios literatūros srityj
1934 m. "Priekalas" talpins eiles,
apysakas, vaizdelius, lietuvių se-
nos aprėpinimui duos savo skil-
ties revoliucinių SSRS dainų ver-
gimų, originalių ir verstinių se-
nos veikalo. 1934 m. "PRIEKALAS"
dar daugiau, kaip ligšiol,
kreips dėmesį į SSRS sovietinės
literatūros ir kultūrinės revoliucijos
nušvietimą, geresniųjų Sovietų
rašytojų raštų talpinimą.

1934 m. "PRIEKALAS" eis 4
spaudos lanų—dėdumo. Kaina
Amerikoje ir kitose užsienio valsty-
bėse metams tikėtai 1 doleris,
pusel metų — 50 centų.

Išsirašyti "Priekalą" galima "Pr."
redakcijos adresu:
Moskva, Nikolskaja N. 7. Izd-vo
Inostranich rabočich v SSRS, red.
"PRIEKALAS"

Galima taip pat išsirašyti per
"Laisvę"

WATERBURY, CONN.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo
49-ta kuopa rengia viešas diskusijas
L.D.S. ir kitų pašalpiųjų kuopų arba
draugijų klausimu. Kežnas samonin-
gas lietuvis darbininkas turėtų daly-
vauti ir kartu susipažinti su lietuvių
darbininkų susivienijimu ir stoti
į sąvišalpos ir apdraudos organizaci-
jas. Diskusijos įvyks 7 dieną balan-
džio, 7:30 val. vakare, 774 Bank St.
14 dieną balandžio L.D.S. 49 ku-
pa taipgi rengia didelę vakariene,
tai bus labai šauni vakariene, ir
kviečiam visus dalyvaut.

Įžanga \$1.00. Rengimo Komisija.
(80-81)

MONTELLO, MASS.

A.L.D.L.D. 6-tą kp. ir K.P.L. Pra-
cija šaukia konferenciją, kuri įvyks
sekmadienį, 8-tą dieną balandžio, 3
val. po pietų. Lietuvių Tautiško na-
mo svetainėje, konferencija šaukiama
del prisirengimo pirmos gegužės,
draugai ir delegatai iš apieilinkė
miestų dalyvaukite konferencijoje.
G. Shimaitis.
(80-81)

CLEVELAND, OHIO

ALDLD. 75-tos kuopos mėnesinis
susirinkimas įvyks penktadienį, 6 d.

CLEVELAND, OHIO

L.D.S. 55 kp. rengia "Card" party,
vakariene ir šokius, sekmadienį, 8-tą
dieną balandžio, Lietuvių svetainėje,
920 East 79th St. Prasidės 2 val. po
pietų. Valgių ir gėrimų bus iki va-
liai; užkandžiai prasidės 6 val. vaka-
re, o šokiai 8 val. vakare; šokiams
grieš Kazlo Dariaus orkestra. Kurie
laimės karštygių gėmį—gaus gera
dovaną. Įžanga tik 25c. Vien tik
del šokių įžanga 15c. Šiame parengi-
me galės pigiau prie L.D.S. kuopos
prisirašyti... Visus širdingai už-
kviečia atsilankyti komisija.

D. Bokas.
Komisija.
(80-81)

"Laisvės" Naudai Piknikai

Dovanos Prie Įžangos

Prašome Darbininkiskų Organizacijų įsitęmyti
žemiau paduotas dienas ir tom dienom nieko ne-
rengti. Taipgi kviečiame visus darbininkų ju-
dėjimo rėmėjus ir visą darbininkiskąją visuome-
nę dalyvauti šiuose parengimuose.

Sekmadienį, 1 dieną liepos (July)

Ulmer Park Music Hall, Brooklyn, N. Y.

Fourth of July, 4-tą dieną liepos

Vose Pavilion Parke, Maynard, Mass.

\$412.00 DOVANŲ PRIE ĮŽANGOS \$412.00

Massachusetts draugai skiria \$412.00 dovanomis prie
įžangos tikietų. 21 ypata gaus dovanas. Smulkme-
ningiau apie šias dovanas matysite vėliau.

Labor Day, 2 dieną Rugsėjo (September)

Vytauto Parke, Philadelphia, Pa.

\$474.00 DOVANŲ PRIE ĮŽANGOS \$474.00

Philadelphiečiai duoda dovanų prie įžangos tikie-
to už \$474.00. Paskirstyta į penkias dovanas. Greit
jų planas bus paskelbtas smulkmeniškai.

ISIGYKITE REMINGTON TYPEWRITERS

"Laisvė" gali pristatyti jums į namus šių metų, vė-
lausio išdirbimo, su naujais patobulinimais

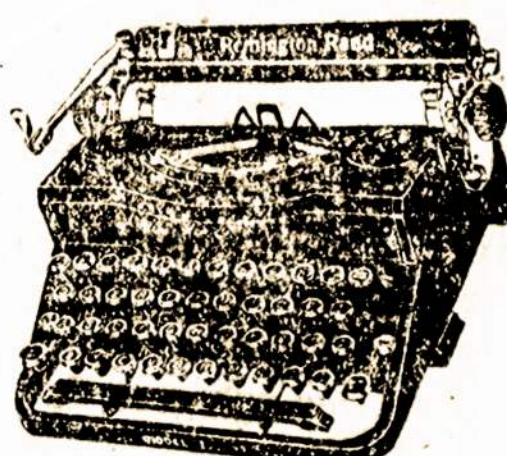
TYPEWRITERS

Klauskite Kainos,

Rašomos Mašinėlės

Jei esate "Laisvės"

Skaitytojas

Portable mašina, su naujais parankumais, prietaisais
ir patobulinimais dabar galima ją įsigyti per "Laisvę".
Sulig mūsų patarimo, kompanija sudeda visus lie-
tuviškus akcentus už tą pačią kainą

KAINA \$60.00, NOISELESS \$69.50

Remie Scout Model \$39.50

Labai svarbu mokinant vaikus duoti jiems moderniš-
kas mašinas. Nes ant senų mašinų yra skirtingi "key-
boards" ir tas gadina darbo sistemą. Įpratus vienaip,
vėliau sunku persilaužti kitaip, ant naujos sistemos
"keyboardo."

Didelė Nuolaida "Laisvės" Skaitytojams

RAŠYKITE: "LAISVĒ"
427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Iš Toronto Socialpatriotų Istorijos

TORONTO, Ont. — Tur būt vienose kitoje kolonijose socialfašistai neišliejo tiek bjaurių pamazgų ant darbininkų, kovojančių prieš buržuaziją, kiek išliejo tie Toronto gaivalai per „Keleivį“ ir „Naujienas“.

Kas tikėtai rėmė streikus ar organizuotai, arba pavieniai rinko aukas panašioms reikloms, tai tie visuomet būdavo bjauriausiai iškolioti per „K.“ ir „N.“ Net apie draugę P. Matulaitę, M. Jokubynienę „Naujienose“ rašė per šešius numerius po tris špaltas, išbarama: „Ką tu gausi už tai, ką tu dirbi komunistams ir renki aukas?“ Daug nesamonių buvo prirašyta apie P. M. Kokiū mui užmąžios, kaip vaikūną eina pasitikti ir kaip Jokubynas paskui bėgo patarimų duoti ir šis tas apie dorą buvo užsiminta. Apgailėstavo, kad neprisilaikė „šventų“ religijos įstatymų.

I tai nebuvo reikalo tuomet per darbininkiską spaudą argumentuoti, nes mums neapeina ponios M. J-nės „toiletas“ ir dora. Delei mūsų tegul visos „kultūristikos“ ponitės prisiveda nors po dešėtką sau patinamų į savo miegamuosius, — mes apie tai nerašysim, nes tai jų asmeninis reikalas. Tikėtai tuomet parašome apie jas, kuomet jos skebauja, bet daug geriau, kuomet jos pačios apie save aprašo. Dabar ta pati M. Jokubynienė, ką tiek daug priplepėjo ant P. M., kur nebuvo nei krislelio tiesos, dabar tose pačiose „N.“ prasiunkus tikėtai trims mėnesiams, kovo 19 d. laidoje, nemažai plūsta ant kito socialfašisto A. Frenzeli, kuris tokio pat įsitikinimo, kaip ir p. Jokubynienė ir J-nas.

Tik paklauskite, kaip ta ponija, kuri tiek daug apie kitų dorą rūpinasi, kaip ji rašo apie savus: „Paliuosuoju tamsta nuo 18-to šimtmečio francūziškų reveransų, kuriuos tamsta taip uoliai pildėi per kiekvieno susitikimo su manim.“ Ir štai, ką dar ji sako ant A. Frenzeli: „Tamsta esi muzikantas, kuris griežia ant žmonių nervų... Oh, kaip kartais žiauriai Tamsta tas stygas tampa...“

Taigi, dabar tuos žodžius rašė ne koks bolševikas, bet pati J-nė, Jokubyno diktuojama. Koki tie „reveransai“ ir kaip jį saisi griežia ant tų „nervų“? Aiškiai nepasakė, padeda daugtaškį — spręskite. Toronte didžiama lietuvių pažįsta A. Frenzeli, Jokubynus ir dar kitus „kultūrininkus“, iš kurių vaidų tarp savęs turi nemažai juoko ir juos visus laiko vienodais. Iš jų visų lygiai galima pasijuokti.

O kad Jokubynienė jį saisi „griežė“ ant „jos nervų“, tad nėra abejonės, nes pati J-nė apie tai rašo. Koki tie „reveransai“, tas šmičiolas, su kuriuo taip žiauriai „stygąs“ tampa ir tt., tai dabar žmonės visai prikalba. Ką darysi, palauk, gerbiama, toliau viskas bus aišku.

„Kultūroje“ nesusipratimai prasidėjo nuo tada, kuomet A. Karoliūnas paskelbė svetui, kad jiemis jokios vilties neliko savo draugiją palaikyti, bet turi stengtis įsteigti socialistų kuopą ir pradėti svetą mokinti „socializmo“. Štai ir prasidėjo mokymas. Pirmausia J-nė drožė į „Naujienas“ per 6 numerius pletkus apie P. M. Bet „kultūringos“ galvos nusprendė, kad mokslas apie tole, tai dar yra ne visai pilnas „kultūrinis socializmas“. Kiti „kultūrininkai“ pradėjo rašinėti savo draugams kur tai į kempes ant J-nų, kad J-nės „socializmas“ neteisingas.

Sužinojęs tą J-nas, vasario 5-tos dienos „Naujienose“ davė labai plačią reklamą apie savo moterį, kad ji „visuomet su pasigėrėjimu perskaito „N.“ re-

daktorius straipsnius ir pasako, kad jeigu visi tokie socialistai būtų, tai ir ji būtų socialistė.“ Tad J-nas davė suprasti, kuomet Grigaitis numirs, tai vietą gali užimti tik tai jo moteris.

Išgirdęs apie tai A. Frenzeli, manydamas sau, kad jisai paeina nuo pačių „socialistų viršūnių“, tad jam ta vieta turi prigulėti, o ne J-nė. Ir tuo pačiu reikalu rašė į „N.“ špaltas, kad „J-nė falsifikuoja visą padėty ir per daug atiduoda simpatijos proletarams.“ O Jokubynienė per tas pačias „N.“ špaltas aiškina: „Proletarams faktinai aš esu priešingo įsitikinimo.“

Taip, taip, ponai, „kultūrininkai“. Visa Toronto lietuvių dirbančioji visuomenė žino, kad jūs esate priešingi darbininkų įsitikinimams. Bet kuomet pasakydavom, tai užtai ant mūsų visados pykdavote. Ir kokiems galam dar jūs pernai nusigandėte rėkėt, kad tie darbininkai eity su jumis, kuomet esat priešingi jiems. Bet darbininkai už tai nekviat, spjovė ant jų riksmo ir eina su tais, kurie gina jų įsitikinimus.

Toliau ta pati moteris rašo, kad „socializmas laiduoja as-

mens laisvę, ir kaipo prieš tokį, aš lenkiu savo galvą.“

Faktinai parodo, kuomet žmogus politiniai nusibankrutavęs, kuris rašo ir tuos žodžius spausdina, pas juos sąžinė reguliuoja ir nesiranda jam vietos apsisotiti. Kuomet šiandien Amerikoje ir Kanadoje didžiųjų visuomenės dalį sudaro proletarai (dirbantieji už algą) ir ta ypata, kuri rašo ir tai daliai priklauso, o pasisako priešinga tiems įsitikinimams ir klaidų, tad šiais metais reikia įsivengti. Išvengti jas bus galima tuomet, kuomet kolonijū draugai tvirtai kooperuos. Ne tik išplatintime tikėty, bet ir pačiame piknike. Tad draugai būtinai dalyvaukite kuo daugiausia iš kolonijū. Draugas Buknys atveš tikėtus į minėtą susirinkimą. O kolonijū atstovai parsivešite į savo miestus.

Pereitais metais buvo duoda trys dovanos ir žanagos tikieto; gi šiais metais 5 dovanos ir visos gana stambios. Mes norime iš šių kolonijū bent po du atstovų: Chester, Reading, Easton, Bethlehem, Baltimore, Riverside, Camden, Trenton, Burlington, Gibbstown ir Phila. Pilnai pasitikim, kad visos kolonijos prisijusite atstovus.

Proletaras.

Draugai Krakaičiai Apleido Chicago

CHICAGO, Ill. — Šiomis dienomis mes netekome dviejų veiklių draugų. Krakaičių, jie apleido Chicago iš prieštasties nesveikumo jų duktės. Daktarijams patarė keltis iš didmiesčio sušėro oro į tykesnę ir ramesnę vietą. Tada tik galės jų duktė kiek sveikiau pasilaikyti.

Draugai Krakaičiai apsigyvens netoli Detroito ant ūkės, pas Krakaitienės tėvus ir čia bus ramesnė, tyresnė vieta delei jų pačių ir jų duktės sveikatos atgavimo. Drg. P. Krakaitis dirbo „Vilnės“ redakcijoje per keletą metų. Jis buvo žymus rašytojas apysakų ir straipsnių iš mokslo srities. Taipgi darbavosi nemažai mūsų organizacijose.

Drg. O. Krakaitienė buvo veikli draugė; vienur-kitur pakalbėdavo susirinkimuose ir masiniuose mitinguose. Ypatin- gai daug darbavosi tarpe moterų, priuosiame jų prie LDSA organizacijos. Ji yra nemažai gavus naujų narių į 9 kuopą.

Jos ir jos duktės sveikatą pakirtė nelaimė 19 d. gruodžio, 1932 ir nuo to laiko draugė Krakaitienė mažai galėjo darbuotis mūsų judėjime iš prieštasties nesveikatos. Bet ji turi viltį susveikti ir darbuotis revoliuciniame darbininkų judėjime.

Audėjai Siuncia Delegatus į Sovietų Sąjungą

Patersono šilko pramonės darbininkai, po vadovybės Sovietų Sąjungos Draugų organizacijos, laikė savo susirinkimą kovo 25 dieną ir nutarė pasiųsti į Sovietų Sąjungą savo delegaciją ant 1 d. gegužės. Ta delegacija dalyvaus darbininkų išsilmes, patirs, pamatys, kaip Sovietų Sąjungoje darbininkai veikia ir budavoja naują pasaulį. Ši delegacija parvės mums teisingus ir savo akimis matytus išpūdžius.

Kelionei įrinkta trys delegatai. Vienas iš Associated Silk Workers Union (AFL), du nuo National Textile Workers Union (viena mergina). Visi delegatai Amerikonai, čia gimę. Tokių ir Sovietų Sąjungą reikalauja. Jie yra iš pramonės organizacijų.

Vienas deegatas iš jų yra lietuvis, Adam Stupuras, kuriam mes, lietuviai darbininkai, turime sukelti kelionės lėšas — dū šimtu ir penkiolika dolerių (\$215.00). Todel, mes, Delegato Komitetas, atsišaukiame į kitų kolonijū darbininkus ir draugus pagelbėti sukelti pinigų del šio mūsų darbo. Laikas jau labai tumpas. Delegacija išvažiuos 14 dieną balandžio. Aukos reikia gauti iki 10 dienių balandžio. Todel prašome visų draugų ir organizacijų suskubinti aukų siuntimą.

Aukos reikia siųsti sekamu adresu: Sam Sadauckas, 115 E. Holsman St., Paterson, N. J.

Delegato Komitetas:

Org. J. Lipševičius,
Skr. E. Tolckas,
Izd. S. Sadauckas.

Kolonijom vėl išsijuntinėjau laiškus, kviečiant draugus prisijusti atstovus. Nuo paskėmingo susirinkimo priklausys sekmingumas būsiančio „Laisvės“ pikniko. Praeitų metų piknikas buvo gana pasekmingas. Tad šiais metais mes turime padaryti taip pat sekmingu. Pikniko sekmingumas daug priklausys nuo kolonijū drg., kaip jie pagelbės philadelphiečiams.

Pereitais metais buvo daug klaidų, tad šiais metais reikia įsivengti. Išvengti jas bus galima tuomet, kuomet kolonijū draugai tvirtai kooperuos. Ne tik išplatintime tikėty, bet ir pačiame piknike. Tad draugai būtinai dalyvaukite kuo daugiausia iš kolonijū. Draugas Buknys atveš tikėtus į minėtą susirinkimą. O kolonijū atstovai parsivešite į savo miestus.

Pereitais metais buvo duoda trys dovanos ir žanagos tikieto; gi šiais metais 5 dovanos ir visos gana stambios.

Mes norime iš šių kolonijū bent po du atstovų: Chester, Reading, Easton, Bethlehem, Baltimore, Riverside, Camden, Trenton, Burlington, Gibbstown ir Phila. Pilnai pasitikim, kad visos kolonijos prisijusite atstovus.

Komitetas.

AMBRIDGE, PA.

Pašalpas Atima iš Darbininkų ir Darbų Neduoda

Pas mus darbininkus apgaudinėja visokiais būdais. Kai kuriems duoda padirbėti, kad jie pasidaro iki 20 dol. Tuomet atima pašalpa ir darbo darbininkams neduoda. Tai darbininkas turi vaikščioti be darbo kelis mėnesius ir negauna pašalpos.

Ponai mano, kad darbininkas su 20 dol. gali gyventi kelis mėnesius. Pašalpos biurose sėdi moterys gerai pasipuose ir juokiasi iš darbininkų, kurie reikalauja pašalpy, bet neduoda net tiems, kuriems labai reikia. Taip čia darbininkai išdalinti į kelias rūšis. I tuos, kurie turi nuosavybes, kurie dalinai dirba ir kuriems duoda valdžia šiek tiek dirbti.

Darbininkams reikėtų organizuotis ir kovoti už pašalpą. Miestuose, kur gerai veikia Bedarbių Tarybos, darbininkai šiek tiek išsikovoja.

P. Buknys.

Worcester, Mass.

T.D.A. 13 kp. susirinkimas įvyks balandžio 8, kaip 10:30 ryte, 29 Endicott St. Draugės ir draugai, dalyvaukite. Pereitais susirinkime kuopa išaukavo \$10.50; \$2.50 distrikto parengimui ant programos; \$2 delei Kanados T.D.A. vedimui bylos delei paliuosavimo drg. Smith ir \$6 delei politinių kalinių.

Taigi T.D.A. Centras pri- siuntė buletiną, kuriame yra labai svarbių raštų. Nutarta, kad ant sekancio susirinkimo, užsakyta iš Maskvos.“

Taip pat tas žmogus rašo, kad jisai tai ima iš „dokumentų.“ Bet tikrai tie jo „dokumentai“ nėra joki dokumentai, tik tik fabrikacija. Jisai bando daryti pareiškimus iš kalbėtojų Komunistų Partijos ir tam panašiai. Tačiau tie pareiškimai neatitinka tikrybei. Tie neva „komunistų“ kalbėtojų ir „dokumentališki“ pareiškimai nėra tikri.

Todel darbininkams nereikia tikėti į tai, ką rašo tie šlamštai. Už Amerikos darbininkų judėjimą, streikus, demonstracijas ir Komunistų Partiją atsako ne Maskva, bet patys Amerikos darbininkai.

Bedarbis.

SKATYKIT IR PLATIN- KIT „LAISVĖ“

Preso Fondo Stovis

(Tąsa iš 3-čio pusl.)

Prisiunčiu \$2 už jo prenumeratą ir \$1 aukoja preso fondan. Draugiškai, S. Reikauskas, Riverside, N. J.“

Dar lieka keletas ilgesnių laiškų, kuriuos paskelsime vėlesnėse dienraščio laidose. Iš augščiau sumintų komunikacijų, aukų yra \$31.00. Iš ankščiau buvo \$732.75. Dabar yra \$763.75. Preso kaina \$1950. Išėmus \$763.75, skolos turime \$1213.25.

• Labai daug draugai pagelbės presą išmokėti iš anksto paduodami piknikam spaudos darbus. Jau dabar padaryti piknikam tikietai į Massachusetts ir į Philadelphia. Ant tų tikietų buvo didelis darbas, tačiau automatas juos išmačė tris syk greičiau, negu kad būtų ėmę laiko rankų darbu.

Draugai, būly apmokėjimas už spaudos darbus ir skelbimus vis dar prastai stovi organizacijose. Yra draugijų ir organizacijų, kurios kalto nuo senai už spaudos darbus ir skelbimus ir į prašymus apmokėti bilas nekreipė domės. Siuntinėjom statementų, kurie padaro kaštų ir vis dar negalėjome išskolektuoti mokesčių už bilas. Gal būt, kad prisieis paskelbti per dienraštį, kurios organizacijos skolingos ir gal tas būdas bus geresnis atkreipimui draugų atydos.

Linksma priminti, kad daugelis draugų dabar, atidaujindami prenumeratas, užsimoka už visus metus, tai labai daug sutaupto išlaidų įstaigai. Šiuom tarpu siunčiame paraginimus tiems, kurių prenumeratos jau pasibaigė ir taip pat prašome užsimokėti už visus metus.

tai yra balandžio 8 d., paimti vieną iš tų svarbių raštų apkalbėjimui. Tai matot, draugai, susirinkimai nebus nuobodūs. Biznio reikalai užsibaigs greit ir turėsime laiko svarstymui ir apkalbėjimui TDA. reikalų, nes buletinas ateis kas mėnesis. Visi nariai dalyvaukite ir taipgi gali nenariai dalyvauti mūsų susirinkimuose.

T.D.A. 13 Kp. Koresp.
D. Lukienė.

BROOKLYN LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ĮSTAIGA

Salės del Balių, Konecrtų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus stotėjus su naujaisiais įtaisymais. Keturių bolijū alleys.

KAINOS PRIEINAMOS
949-959 Willoughby Ave.
Tel., Stag 3847

TIKRAS BICIŲ MEDUS

„Laisvės“ įstaigoje galite gauti tikro bicių medaus. Esate girdėję Dr. Kaskiaučiaus patarimus kaip naudinga sveikatai yra valgyti bicių medų. Tad vietoj cukraus naudokite medų.

Tikro Bicių Medaus

Kainos gana žemos:
Kvorta 75c ir galionas \$2.50

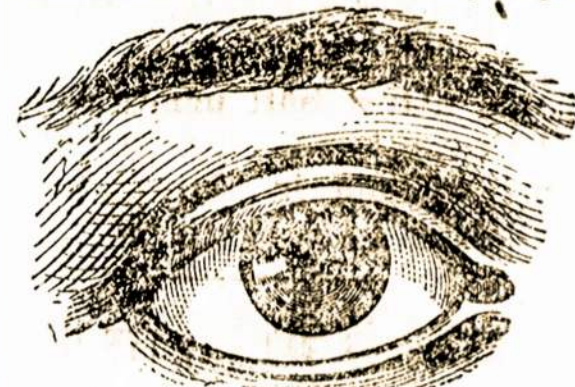
Tuojaus kreipkitės į „Laisvės“ ofisą ir gausite medaus tiek, kiek tik norėsite.

I kitus miestus nesiunčiame. Todel nesiųskite pinigų ir nereikalaukite prisiųsti.

Mūsų Specializacija yra Moksliškas Ištyrimas Akių Pritaikymui Akių

ŽEMIAUSIOS KAINOS LAIKE 30 METŲ

Vien tik standard geriausios rūšies medžiaga naudojama. Mes visą darbą atliekame patys ant vietos, tuomi mes sutaupeime jums mažiausiai 25%. Jau 30 metų kaip laikomės šioj vietoj.

Ofiso valandos: nuo 9 val. iš ryto iki 9 val. vakare. Penktadienį iki 5 valandai vakare.

DRS. SCHONGER & STENGER

394-398 Broadway, 331-335 Division Ave., Brooklyn, N. Y.

Phone, EVergreen 7-4785

Ignition Specialist

WOLF AUTO REPAIRS

TRUCKS AND PLEASURE CARS REPAIRED

Patenkinančiai ir už prieinamą kainą sutaiso automobilius. Speciališkai gerai atlieka sekamus darbus.

Welding-Straightening-Body Work-Duco Spraying. All Work Guaranteed. Towing Day and Night

222-224 LEONARD STREET BROOKLYN, N. Y.
Near Manhattan Avenue

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Pennsylvania ir New Jersey Valstijose

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atitinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nulūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrąsu:

1439 South 2nd Street, PHILADELPHIA, PA.

Telefonai: Bell—Oregon 5136
Keystone—Main 1417

Notary Public

Tel. Stag 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNUOTAS GRABORIUS

660 GRAND ST.,

BROOKLYN, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai. Nulūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

